

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för utbildningsvetenskap

Det mångkulturella och tvåspråkiga klassrummet.

En komparativ analysstudie av åtta vetenskapligt granskade artiklar

Per Johansson

2016

Examensarbete, Grundnivå (yrkesexamen), 15 hp
Didaktik
Lärarprogrammet

Handledare: Elisabeth Björklund
Examinator: Annika Elm

Johansson, P (2016). *Det nya klassrummet*. Examensarbete i didaktik.
Lärarprogrammet. Akademin för utbildning och ekonomi. Högskolan i Gävle.

Sammanfattning

Jag ser att vårt samhälle kliver in i en era av en tydligare globalisering och ett mångkulturellt samhälle där vi behöver gå ifrån vårt monokulturalistiska synsätt och se mångkulturen som en framgång och en resurs. Att se mångkulturen som en resurs kan ibland ses som en utopi snarare än en reell framtid, vår uppgift som lärare är tydlig när det kommer till inkludering och att låta alla elever ha rätt till en jämlik skolgång. Alla elever ska ges förutsättningar att klara av den svenska skolan oavsett kulturell och språklig bakgrund.

Med detta arbete vill jag vara med och bidra till debatten om undervisning till elever med annat modersmål än svenska samt annan kulturell bakgrund. Med hjälp av åtta vetenskapligt granskade artiklar genomfördes en komparativ innehållsanalytisk studie där syfte har varit att hitta gemensamma nämnare för vad som kan vara till hjälp för lärare som står inför en ökad mångkulturell fördelning av elever i sina klassrum. Resultatet visar att det finns en tydlig vinning i att förstå och lära sig om elevernas kulturella bakgrund för att skapa en så god lärsituation som möjligt. Det finns också tydlig vinning i att låta eleverna förklara sig och ta hjälp av sitt första språk i undervisningen. Det skall dock tilläggas att det resultat jag fått fram inte på något sätt är problemfritt, flera faktorer spelar in för att lärare skall kunna implementera dessa förändringar i sitt arbete så som tidsaspekten, samt vilket värde lärare lägger på elevernas tidigare skolgång.

Nyckelord: Inkludering, Lärare, Mångkultur, Språk, Undervisning.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte.....	2
Frågeställning	2
Tidigare forskning	3
Invandring i Sverige, ett historiskt perspektiv.....	3
Lärarens roll i det tvåspråkiga och mångkulturella klassrummet.....	4
Att lära via sitt andraspråk.....	7
Metod.....	9
Val av metod.....	9
Sökord och databas	9
Principer för metodval	10
Genomförande	11
Trovärdighet	11
Resultat	12
Artikel 1	12
Artikel 2.....	12
Artikel 3.....	13
Artikel 4.....	14
Artikel 5.....	15
Artikel 6.....	16
Artikel 7.....	16
Artikel 8.....	17
Resultatsammanfattning	19
Förutsättningar för inkludering.....	19
Elever med annan kulturell bakgrund.....	19
Vikten av lärares språkbruk.....	20
Värderingars påverkan på undervisningen	20
Diskussion	21
Metoddiskussion.....	21
Elever med annan kulturell bakgrund.....	21
Vikten av språket.....	23

Ingångsvärdets påverkan på undervisningen.....	24
Fortsatta studier	24
Källförteckning.....	26

Inledning

Enligt Statistiska centralbyrån, SCB (2015) har andelen utrikesfödda elever som deltagit i undervisning i svenska som andraspråk ökat succesivt sedan 2002 och man beräknar att det 2020 är över 65 % av de utrikesfödda eleverna som kommer delta i undervisning som har svenska som andraspråk. Om detta sätts i perspektiv till att invandringen av barn till Sverige har ökat enligt Raneke (2013) från 12 871, 1992 till 25 208, 2012 så kan det tänkas att lärare i dagens skola kommer att möta ett ökat antal barn med annat modersmål än svenska i sina klassrum. År 2016 utkom en rapport från Skolverket kring den ökade invandringens påverkan på skolresultaten, i den klagörs följande:

Elever som invandrat efter skolstartsålder har haft en avgörande betydelse för den försämrade gymnasiebehörigheten på nationell nivå under de senaste åren – både genom att andelen elever ökat och genom att deras gymnasiebehörighet försämrats kraftigt (Auer & Sandqvist, 2016: sid. 6).

I rapporten påvisar Auer och Sandqvist (2016) hur de icke gymnasiebehöriga eleverna inom gruppen nyanlända som invandrat efter skolstartsålder har ökat från 8,7 % år 1998 till 14,3 % år 2015. Vidare ges det exempel på varför denna ökning skett. En anledning är att andelen nyanlända i årskurs 9 ökade från 3% till 8% mellan åren 2006–2015. Det är alltså en större andel elever som anländer i de åldrar där gymnasiebetygen skall sättas och där fokus för dessa elever snarare blir språket än ämneskunskapen (Auer & Sandqvist, 2016).

Jag har själv varit en del i ett multikulturellt klassrum där många hade annat modersmål än svenska både som elev och som lärare och jag har uppmärksammat bra och mindre bra sätt kring hur en nyanländ elev integrerats i den svenska skolan. Detta väckte frågor och ett intresse hos mig om hur denna process går till och om det finns särskilda faktorer som kan underlätta för lärare vid undervisning av barn med svenska som andraspråk. Läroplanen fastslår:

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper (Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet, 2011, reviderad 2016: sid. 8).

Med utgångspunkt i detta citat från läroplanen vill jag undersöka hur den här individualiseringen sker kring barn med annat språk än skolans rådande första språk och mer specifikt om det finns några övergripande aspekter som läraren kan ha i åtanke i sin undervisning till barn med annat modersmål än svenska samt annan kulturell bakgrund. Jag har valt att ha ett didaktiskt perspektiv i fokus utifrån de teorier Imsen (1999) skriver om i sin bok. I boken tar Imsen (1999) upp hur lärare samt skolan måste vara medveten om sitt ansvar för samhället då läraren är med och formar framtidens nya samhällsmedborgare. Därför bör lärare enligt Imsen (1999) ha en förmåga att känna med och förstå andra människors situation och på detta sätt vara med och värna om varje människas personliga integritet. I sin bok tar hon upp hur lärare kan tänka kring sin undervisning utifrån ett didaktiskt perspektiv, Imsen (1999) hänvisar till *Didaktiskt relationstänkande*. I det didaktiska relationstänkandet tas det upp hur olika delar av undervisning sitter ihop i relation till varandra och vilket komplext arbete undervisning är, de områden som bör tas hänsyn till enligt denna modell är följande: ämnesinnehåll, mål, aktiviteter, elev- och lärarförutsättningar, utvärdering samt materiella förutsättningar.

Syfte

Syftet med detta examensarbete är att komparativt undersöka och analysera åtta stycken vetenskapligt granskade artiklar och att söka efter övergripande aspekter som lärare kan ha i åtanke vid undervisning av elever med annat modersmål samt annan kulturell bakgrund.

Frågeställning

Vilka aspekter betonar författarna av åtta vetenskapligt granskade artiklar vara av vikt för lärare i undervisning till elever med annat modersmål samt annan kulturell bakgrund.

Tidigare forskning

I denna del kommer jag försöka lyfta fram något om forskning kring det berörda ämnet. Jag startade genom att gå in på Skolverkets hemsida och leta efter råd och riktlinjer som lärare kan förhålla sig till när det kommer till elever med svenska som andraspråk. Det andra verktyget som jag använde mig av var litteratur via högskolans databas, Higgins. Det tredje verktyget i mitt sökande var databasen EBSCO.

Invandring i Sverige, ett historiskt perspektiv

För att få ett historiskt perspektiv till hur Sveriges invandring sett ut under det senaste århundradet så kommer jag här att försöka sammanfatta några viktiga händelser som knyter an till min frågeställning.

Elmeroth (1997) skriver om det förslag som den svenska regeringen fastslog 1947 som ledde till en organiserad arbetskraftsinvandring i kölvattnet av den växande svenska industrin. Under hela 1950-talet blomstrade sedan den svenska arbetsmarknaden. Trots detta så var avsaknaden av arbetskraft stor och ett samarbete inleddes mellan de nordiska länderna, där det rådande passtvänet och arbets- och uppehållstillståndet avskaffades för att öka arbetskraftsinvandringen. Detta ledde till att det under 1960-talet uppskattningsvis immigrerade mellan 30 000 till 60 000 människor till Sverige varje år. Invandringen har inte minskat med åren men orsakerna till varför människor väljer att invandra till Sverige har under senare år skiftat. Enligt Migrationsverkets statistik (2016a) hade Sverige under 2016 års första halvår 58 340 personer som ansökte om uppehållstillstånd, av dessa var 13 507 stycken knutna till arbetsmarknaden. Den största gruppen som sökte uppehållstillstånd var gruppen asylsökande. Asyl har personer rätt att söka i ett land om personen i fråga har välgrundade skäl att exempelvis anse sig vara rädd för förföljelse på grund av etnicitet, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp (Migrationsverket, 2016b). Hyltenstam, Axelsson och Lindberg (2012) talar om Sverige som ett litet land i världen och att Sverige och svenskar därför genom historien räknat med att kontakter med omvärlden måste ske på annat språk än svenska. Latin var det språk som från medeltiden fram till 1800-talet var det rådande språket inom kyrkan och vetenskapen, senare kom även franska och tyska, detta för att bättre kunna skapa affärsförbindelser över landsgränserna. Fokus från dessa språk har under senare år flyttats från franska och tyska till engelskan och engelska är i dag det rådande andraspråket inom både

forskning och utbildning men också inom populärkultur såsom musik, media och reklam (Hyltenstam et al., 2012). Löthagen, Lundenmark och Modigh (2012) menar att den skola som vi möter idag är väldigt olik den skola som vi mötte för endast tio år sedan. De anser att lärare som arbetar i dagens skola kan räkna med att få elever i sin undervisningsgrupp med utländsk bakgrund och ett annat modersmål än svenska, men inte med någon förutsättning om att dessa elever kan engelska. I och med det ökar också trycket på lärarens kunskaper kring nyanlända elevers skolgång. Skolverket har därför kommit ut med en publikation som heter *Utbildning för nyanlända elever* (2016). Med denna publikation hoppas Skolverket att nyanlända elever samt deras lärare skall få god hjälp i sin skolgång/undervisning och att kunna utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål. Här tas vissa riktlinjer upp kring hur länge en elev får ha en *prioriterad timplan*¹ och när en elev anses vara *nyanländ*².

Lärarens roll i det tvåspråkiga och mångkulturella klassrummet

Då lärarens roll är det centrala i denna studie så skall jag här nedan ta upp några delar som knyter an till min frågeställning och syfte. Med avstamp i Lunneblads (2006) teorier kring hur viktigt det svenska språket är i dagens monokulturalistiska skola, inleds avsnittet med bedömningen av språket. Lunneblad (2006) tar i sin studie upp den referensram som ofta är rådande inom en monokulturalistisk skola, där språket är en nyckelfaktor till inte bara skolan utan hela det svenska samhället

Löthagen et al. (2012) anser att för att bedöma var i sin språkliga utveckling en elev befinner sig finns flera bedömningsverktyg. Bedömningen brukar skiljas åt i två former, *summativ* och *formativ* bedömning. Exempel på summativ bedömning är prov. Prov används för att summera vad en elev kan just i det tillfället och läraren sätter sedan en värderande bedömning på den kunskapen. Den formativa bedömningen sker ofta i samspråk med eleven där lärare och elev tillsammans går igenom var eleven befinner sig just för tillfället i förhållande till de nationellt uppställda målen. Läraren beskriver också hur långt hon/han har kommit och vilka fler steg som kan tas för att nå ännu längre i elevens utveckling (Löthagen et al., 2012).

¹ Prioriterad timplan innebär att en nyanländ elev i grundskolan får ges mer undervisning i svenska eller svenska som andraspråk än övriga elever i samma årskurs hos huvudmannen genom en omfördelning av den undervisningstid huvudmannen beslutat (Skolverket 2016).

² Med nyanländ avses en person som har varit bosatt utomlands och nu är bosatt i landet och har påbörjat en utbildning i Sverige senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju (Skollagen, 2010:800).

Bergman, Sjöqvist, Bülow och Ljung (2009) tar i sin bok upp ett sätt att bemöta och främja språkutveckling, metoden benämns språktriangeln. Metoden vill visa vad lärare skall lägga fokus på i det språkliga och i vilken ordning. Det första att ha fokus på bör enligt denna metod vara tanken. Med det menar Bergman et al. att det eleven säger har ett tydligt budskap. Det andra bör enligt metoden vara formulering och ordval. Därefter är det sista att ha i fokus, korrekthet i form av stavning och meningsuppbyggnad. Vidare betonar Bergman et al. (2009) vikten av att få uttrycka sig i sitt skrivande med hjälp av sitt första språk för att kunna skapa en stark kontext då tankar, känslor och minnen lättare kan verbaliseras med hjälp av första språket och därigenom hjälpa eleven att få fram det denne verkligen menar. Med kontext menar Löthagen et al. (2012) de tidigare erfarenheter, kunskaper och verkligheten som eleven har och har haft under sin uppväxt. Att känslor och minnen lättare verbaliseras med hjälp av första språket stärks också av Wedin (2011) där hon benämner det som att lära sig ”ett språk så att det känns i själen” (Wedin, 2011, s.26). Wedin menar att det första språk som eleven har är det som har använts vid känslomässiga anknytningar och känsloläsa upplevelser. Därför sker ofta vid användandet av detta språk icke verbala reaktioner för att förstärka vissa ord eller meningar. Wedin (2011) tar som exempel upp kroppsspråket som används flitigt vid uttryckandet av känslor i det språk som en elev har en känslomässig anknytning till. Därför är det viktigt för elever att få använda sig av det språk som de känner att de bottnar i känslomässigt för att kunna uttrycka sig korrekt.

Vidare för Bergman et al. (2009) ett resonemang kring hur lärare kan skapa så goda förutsättningar som möjligt för barn med svenska som andraspråk, för att göra detta så bör mer ämnesundervisning ske på modersmålet. Enligt Bergman et al. borde mer undervisning ske på modersmålet för att se till så att språket inte hindrar eleven från att uttrycka sig. En nyckel till vidare språkutveckling är att eleverna känner sig trygga att uttrycka sig, vilket ofta är lättare genom sitt modersmål. Hyltenstam et al. (2012) menar dock att det finns svårigheter i form av att transformera sitt första språk till ett andraspråk utan tydlig korrekthet i den grammatiska strukturen, då de övergripande strukturella skillnaderna i språken kan vara väldigt olika och därför skapa systematiska och ihållande fel i inläringen av ett andraspråk. Även Abrahamsson och Bylund (2012b) tar upp svårigheten med att låta eleven skapa sina egna regler i språket och att detta är tydligare då språken är nära besläktade. Det vill säga att språken har liknande ord fast kan ha olika betydelse varvid överförande av ordens betydelse mellan språken kan skapa en bestående problematik. Wedin (2011) menar dock att det

”interima språket” (Wedin, 2011, s. 37) snarare skall ses som ett steg i lärandet av ett språk och inte som ett hinder. Abrahamsson och Bergman (2014) understryker även de att ett interimt språk kommer att hjälpa eleven att skapa egna provisoriska regelsystem som är föränderliga i det nya språket, utan yttre hjälp av läraren. Det provisoriska regelsystemet kommer i slutänden ändå att troligen vara identisk med det språk som skall läras.

Abrahamsson och Bergman (2014) tar upp externa faktorer såsom bakgrund, identitet, attityd samt mängden av det andra språket som eleven kommer i kontakt med som viktiga attribut och att detta bör sättas i fokus snarare än den grammatiska korrektheten i form av regelsystem för att skapa ett så gott lärande som möjligt för eleven. Hyltenstam et al. (2012) tar vidare upp ett exempel där en studie gjorts för att studera etniska gruppers inläring av norska som andraspråk. Där kunde forskarna se ett tydligt samband mellan närheten till den kulturella sfären och andraspråksinläringen. De som ansågs ligga längre ifrån den norska kulturella sfären hade svårare med sin andraspråksinläring än de som ansågs ligga närmare.

Lunneblad (2006) problematiserar att lärare idag inte får tillräckligt med verktyg i sin utbildning för att kunna möta det mångkulturella klassrummet. Särskilt utanför Sveriges gränser har kritiken kring utbildning varit stor där många röster höjts för att skapa kurser för mångkulturell utbildning. Detta står dock enligt Lunneblad (2006) i kontrast mot hur sådana kurser snarare är med och skapar den ”vi” och ”de” känsla som sedan ligger till grund för den monokulturalistiska skolan. Han poängterar dock att det i ett flertal studier framkommit att läraren istället behöver bli bättre på att skifta mellan olika pedagogiska och didaktiska perspektiv för att bättre kunna bemöta den ökande skara elever från andra kulturer i sin undervisning.

Att lära via sitt andraspråk

Är modersmålet av vikt för att skapa goda lärsituationer för elever med svenska som andraspråk? I det här avsnittet tas olika synvinklar upp utifrån att lära via sitt andraspråk. Löthagen et al. (2012) benämner vikten av att veta var i den språkliga utvecklingen en elev befinner sig för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för elevens fortsatta språkliga utveckling. Ett starkt kriterium för språkutvecklande undervisning är att den ligger precis över elevens nuvarande kunnande. Vikten av att se elevens nivå stärks av *Vygotskijs*³ teori om att bemöta elever i den proximala zonen, det vill säga precis över elevens nuvarande kunnande, och att den sociala kontexten är av yttersta vikt, då vi enligt honom lär genom kulturella situationer och genom kommunikation med andra som vi möter under vår uppväxt (Arfwedson & Arfwedson, 2006). Det svåra här anser Löthagen et al. (2012) är att hitta den nivå som eleven är på i ämnesundervisningen och sedan, utan att låta andraspråket bli ett hinder, bedriva undervisning utifrån den nivån. För att skapa de förutsättningar som krävs i ämnesundervisningen behöver delar/all undervisning ske på modersmålet, till dess att eleven har erövrat det akademiska språket som även benämns som CALP⁴ (Löthagen et al., 2012) Vikten av modersmålet står dock i kontrast till den monokulturalism som Lunneblad (2006) anser är rådande i den svenska skolan, där läraren försöker skapa gemensamma referensramar kring en föreställning om vad som är svenskt, och där det svenska språket ses som en nyckel till skolan vilket enligt Lunneblad (2006) snarare skapar hinder för eleven än hjälper eleven. Wedin (2011) anser att språket är något som byggts upp utifrån en social kultur och att det därför är oerhört viktigt för en lärare/personal i ett mångkulturellt skolsystem att vara öppen för alla kulturer för att kunna skapa ett så jämbördigt förhållningssätt som möjligt. Axelsson, Rosander & Sellgren (2005) för fram i sin studie att lärare på den berörda skolan där studien genomförts ofta ser fördelar med att låta barn med svenska som andraspråk arbeta i grupp och använda sitt första språk i sitt arbete. Med hjälp av detta arbetssätt ser lärarna tydliga fördelar i den språkliga utvecklingen, där eleverna kan problematisera och lära av varandra genom sitt första språk. Wedin (2011) menar att det ofta finns föreställningar i skolan om vad som är bra eller dåliga språkliga kulturer. Läraren spelar en viktig roll för att inte förstärka bilden av dåliga språkliga kulturer. Wedin (2011)

³Lev S Vygotskij,(1896-1934) nämns som en av fäderna till kognitiv forskning, verksam vid bl.a. institutet för socialt och mentalt handikappade barn i Moskva, (Arfwedson och Arfwedson, 2006).

⁴ Cognitive Academic Language Proficiency, översatt till svenska benämns det som *Kunskapsrelaterad språkbehärskning* (Löthagen et al. 2012).

poängterar dock att det är av yttersta vikt att barn och ungdomar utvecklar ett avancerat språk utifrån vilket språk som är det rådande i samhället, men att det inte ska ske på bekostnad av barnets första språk och bakgrund. Hyltenstam et al. (2012) för ett resonemang kring detta och hur Sveriges riksdag 2009 antog en lag som befäste svenska som huvudspråk. Genom att göra detta anser författarna att staten förstärker den språkliga hierarkin som råder i Sverige, där svenska anses vara i toppen och de andra språken blir marginaliserade. Att skapa en tydlig hierarkisk ordning språken emellan tydliggörs endast, enligt Hyltenstam et al. (2012), att det finns ett "bra" språk och flera "mindre bra" språk. Hyltenstam et al. för sedan ett resonemang hur språket är kopplat till identiteten och kulturen och om lagen som befäste svenska som huvudspråk hjälper till att skapa "mindre bra" kulturella identiteter. Hyltenstam et al. (2012) poängterar dock att lagen tar stor hänsyn till de nationella och invandrade minoriteternas rätt till modersmål och att lagen skapar förpliktelser för staten att göra flerspråkighet till en nationell symbol. Wedin (2011) problematiserar kulturella identiteter och att det *etnocentriska*⁵ perspektivet kan komma att bli ett hinder om inte läraren är medveten om det och tar hänsyn till det i sin bedömning av elevens skolgång.

⁵ Att se sin egen kultur som det naturliga och genom det blir de andra kulturerna onaturliga, vilket skapar sämre och bättre kulturer (Wedin, 2011, s.33).

Metod

Den huvudsakliga etiska principen att alltid tala sanning i min forskning ligger till grund för hela mitt arbete. I detta kapitel tänker jag redogöra för hur min studie genomförts. Här nedan kommer den valda metoden att presenteras och argumenteras för. Vidare beskrivs genomförande och bearbetning av material. Detta kapitel avslutas med ett avsnitt gällande studiens trovärdighet.

Val av metod

Jag har valt att göra en undersökning där jag avser att analysera forskningsrapporter. Metoden som valdes var *dokumentanalys*. Begreppet dokumentanalys kan delas upp i två olika former, *textanalys* och *innehållsanalys* (Stukat, 2007). Utifrån Stukats (2007) resonemang kring innehåll och textanalys valde jag att fokusera på den innehållsanalytiska delen. Inom metoden innehållsanalys utgår forskaren från textens innehåll och letar efter övergripande områden som knyter an till den frågeställning som forskaren har (Stukat, 2007). Metoden kan även benämnas *kvalitativ innehållsanalys* (Bryman, 2007). Med hjälp av ordet kvalitativ vill Bryman (2007) belysa att det inte är textstrukturen som ska analyseras utan det budskap som texten vill förmedla. Jag använde mig av denna metod i ett flertal vetenskapligt granskade artiklar och ställde dem mot varandra, i en komparativ undersökning (Stukat, 2007). Med hjälp av denna metod hittade jag motsättningar men också gemensamma ståndpunkter att använda mig av i min diskussion.

Sökord och databas

Min tanke är att få ett större geografiskt perspektiv på undersökningen och därför bestämde jag att söka mina artiklar i en internationell databas. Detta har gjorts för att ge studien en bättre generaliserbarhet. Genom högskolan i Gävles bibliotek sökte jag mig fram via databasförteckningar och utforskade dessa utifrån vilka databaser jag ansåg låg inom min frågeställningsgenre. Med detta som utgångspunkt valdes den internationella databasen ERIC (Educational Resource Information Center). Denna databas riktar sig främst till forskning inom utbildning och undervisning. Med hjälp av min frågeställning togs sedan en lämplig fras fram som jag använde vid sökandet av artiklar. Jag använde mig av frasen *Preschool teacher interaction/inclusion in a bilingual/multicultural classroom* där frågeställningen och syftet var basen i vilken jag skapade frasen. Genom att välja både ordet interaktion samt inkludering utgick jag från att det krävs interaktion för att skapa inkludering och därför valdes

båda orden in i frasen. Därefter valdes ordet *bilingual* eftersom undersökningen vände sig mot elever med två språk eller fler, men för att inte bli för snäv så användes även ordet *multicultural*. Genom att använda båda dessa ord kunde jag länka språk och kultur samman i sökningen.

Principer för metodval

Valet av text gjordes utifrån ett bekvämlighetsurval (Bryman, 2007) där tillgängligheten av vetenskapliga artiklar spelade stor roll, då artiklarna togs via internet och därför var tillgängliga dygnet runt. Därför valdes intervjuer, enkäter, eller andra undersökningssätt bort som innefattade planering med andra människors vardag och skriven text valdes som undersökningsobjekt. Artiklar skrivna inom utbildningsvetenskap valdes som text utifrån frågeställningen. För att tydligare säkerställa kvalitén i artiklarna blev enbart vetenskapligt granskade artiklar utvalda, detta för att skapa en god trovärdighet kring det analyserade resultatet (Bergström & Boréus, 2012). För att få tag i forskning som låg nära i tiden valde jag att endast titta på artiklar publicerade 2012 och senare. Undersökningen begränsades till enbart åtta rapporter utifrån Brymans (2007) urvalsprinciper. Utifrån dessa urvalsprinciper valdes det systematiska urvalet som arbetsgång, varvid jag tog de åtta första som föll in under ovanstående kriterier och som kom upp vid min sökning. Artiklarna skrevs sedan ut och granskades innehållsanalytiskt för att i ett senare skede komparativt ställas mot varandra. Ett visst bortfall skedde då två artiklar dök upp i sökningen och som matchade ovanstående kriterier men som inte matchade min frågeställning. Där togs ett beslut att byta ut dessa artiklar med de nästkommande i ordningsföljden som matchade både frågeställning och ovanstående kriterier. För att problematisera min studie så skriver Bryman (2007) att ett bekvämlighetsurval ofta inte ger några slutliga resultat, men kan användas som språngbräda till vidare forskning och kan också användas för att göra kopplingar mellan existerande resultat. Då metoden syftar till att söka i en databas och eftersom databaser är oerhört föränderliga över tid kan min undersökning vara svår att återskapa in i detalj, vilket i sin tur försämrar undersökningens tillförlitlighet. Dock är varje artikel offentlig och vill någon göra en exakt kopia av studien kan sökmetoden som jag använt mig av frångås genom att söka reda på sagda artiklar direkt och sedan utgå från dessa i den nya studien, vilket skapar en trovärdighet i mitt resultat.

Genomförande

I genomförandets olika delar återvände jag alltid till frågeställningen och syftet. Med hjälp av denna arbetsprocess kunde jag säkerställa studiens sammansättning och inte låta tankarna och idéerna sväva iväg. I den komparativa arbetsgången började jag med att läsa och söka efter nyckelord i artiklarna. De nyckelord som jag använde mig av var, mångkultur, språk, inkludering, undervisning samt värderingar. Med hjälp av nyckelorden kunde jag sammanlänka artiklarnas olika innehåll. Nästa steg var att jämföra artiklarnas gemensamma innehåll utifrån min frågeställning. Jag sammanfattade därefter varje artikel i resultatet utifrån de gemensamma nämnarna. När sedan resultatet var sammanställt så analyserade jag de sammanfattade artiklarna och försökte hitta gemensamma övergripande ämnesområden utifrån de nyckelord som jag använde mig av. De ämnesområden som upptäcktes skrevs sedan ner i ett avsnitt som benämns som resultatsammanfattning. Både sammanfattningen av artiklarna men också resultatsammanfattningen kom sedan att bli min resultatdel. Resultatsammanfattningen kommer sedan att vara den grund jag bygger min diskussion kring. I denna del har jag valt att benämna artiklarna vid siffror, detta gjordes för att förenkla arbetsprocessen men också skapa ett tydligare flöde i texten.

Trovärdighet

I den innehållsanalytiska studien finns inte några tydliga mätbara resultat utan det är läsaren/forskaren som skall analysera och lyfta ut det som denne anser vara väsentligt i texten. Med det i åtanke måste varje individs socialt präglade förståelse vara en variabel att ha i åtanke vid eventuellt återskapande av samma studie (Bergström & Boréus, 2012). Det vill säga en annan person med en annan social och historisk bakgrund kan mycket väl se andra aspekter i texten än vad jag ser. Den komparativa arbetsgången hjälper dock till att skapa god trovärdighet i studien. Noggrannhet vidtogs vid källhanteringen för att skapa goda förutsättningar för att öka validitetssäkringen av min studie. Detta har gjorts med hjälp av att söka förstahandskällor och att artiklarna i resultatet är vetenskapligt granskade i enlighet med Bergströms och Boréus (2012) tankar kring validitetssäkring. Jag har använt mig av samhällsvetenskapliga metodkällor som berör innehållsanalytiskt tänkande för att öka min förståelse av min egen förförståelse, detta hjälper mig att upprätthålla trovärdigheten i studien. Dock bör det påpekas att en variabel att ha i åtanke enligt Bryman (2007) är att en innehållsanalytisk studie likt min kan vara svår att få generaliserbar då den enbart utgår från ett snävt urval av artiklar.

Resultat

Här nedan kommer jag att redovisa mitt resultat i form av korta analyserade sammanfattningar av åtta artiklar skrivna utifrån ett forskningsperspektiv.

Artikel 1

Examples of current issues in the multicultural classroom.

En litteraturstudie riktad till lärare skriven av Merfat Ayesh Alsubaie, Western Michigan, USA.

I denna artikel tar författaren upp flera olika problem som en lärare kan stöta på vid undervisning i det mångkulturella klassrummet. Författaren menar att de kulturella skillnaderna hos elev och lärare har stor påverkan på elevernas utbildning och deras betyg. Författaren påvisar att vi idag har problem med de låga akademiska resultaten hos barn med annan kulturell bakgrund än den svenska. Vidare anser författaren att de problem som uppstår vid kulturella krockar i klassrummet skapar lågt självförtroende hos eleven likväl hos läraren. För att undvika att detta sker kan vissa åtgärder vidtas. Författaren menar att det är av vikt för läraren att veta vilken den rådande undervisningskulturen eleven har i sin ryggsäck är för att kunna bemöta eleven på bästa sätt. Författaren gör skillnad på språket i form av talspråk och akademiskt språk. För att en elev skall kunna ta till sig undervisning i ett nytt kulturellt undervisningsklimat bör eleven vara kunnig i det akademiska språket såväl som talspråket. Läraren bör också vara väl medveten och ta hänsyn till elevens tidigare erfarenheter av undervisning. Med hjälp av detta anser författaren att en bättre multikulturell skolundervisning kan skapas till skillnad från den i dagsläget monokulturella skolan. Med hjälp av ett mer mångkulturellt förhållningssätt anser författaren att en mer likvärdig skola för alla kommer att kunna skapas. Trots att studien är gjord i USA så anser författaren att det mångkulturella klassrummet kommer behöva bemötas av alla länder i dagens globaliserade värld.

Artikel 2

Pre-service Teachers: An Analysis of Reading Instruction in High Needs District Dual Language Classrooms.

En analys av videoobservationer utförd på lärarstudenter i södra Texas skriven av Michael Withacre, Zulmaris Diaz och Joy Esquiedo, Texas, USA.

I denna artikel för författarna ett resonemang angående den ökande andraspråksinläringen. Författarna utgår ifrån att projektionen på tvåspråkiga elever ökar kraftigt i USA. Den spansktalande delen av befolkningen beräknas vara en tredjedel av befolkningen till 2050. Författarna vill därför se över hur det går till vid andraspråksinläring och då specifikt studera läsförståelsen hos elever med engelska som andraspråk. Författarna av artikeln undersöker vilka slags metoder lärare använder i sin undervisning. Författarna belyser vikten av att undervisningsmetoder och forskning borde gå hand i hand men att det i skolan inte ges utrymme för detta. De anser att läroplanen/kursplanen ofta pressar läraren att gå vidare från ämnen även om inte eleverna anses ha förstått eller tillgodogjort sig tillräckliga kunskaper inom sagt ämne. Författarna anser att detta skapar gränser för hur mycket en elev kan ta till sig. Eleverna sänker med anledning av detta sina egna förväntningar på sitt akademiska resultat vilket i sin tur skapar elever med låg ambitionsnivå. Författarna tar också upp vikten av kontext vid andraspråksinläring. Med kontext menar författarna att eleven kan hänvisa den förvärvade kunskapen till tidigare erfarenheter. Här tar de upp vikten av hemspråk och att eleven får möjlighet att uttrycka sig via sitt första språk för att skapa ett bra sammanhang kring det berörda ämnet. En sak som författarna dock kom fram till under sin undersökning var att få eller väldigt få av de lärare vars metoder de undersökte la någon vikt vid elevens förstaspråk. De ansåg också utifrån sin undersökning att många lärarstudenter får en god grund i metodologi i sin utbildning men att denna inte får utrymme att användas i den direkta undervisningen. I resultatet visas att undervisningen för elever med engelska som andraspråk och forskningen kring undervisning för elever med engelska som andraspråk måste bli mer hopflätade. Författarna anser också att mer praktik bör användas i utbildningen av lärare. Med hjälp av mer praktik anser författarna att lärarstudenter lättare kommer att kunna applicera den teoretiska forskning som de läser till den faktiska undervisningen. Dessa förändringar kommer i sin tur leda till höjda akademiska resultat för barn med engelska som andraspråk.

Artikel 3

Effective Classroom-Management and Positive Teaching.

En enkätstudie utförd på lågstadielärare i Innsbruck, skriven av Katharina Sieberer-Nagler, Innsbruck, Österrike.

I den här artikeln har författaren genomfört en undersökning om hur lärare kan vara med och skapa ett positivt klassrumsklimat. I artikeln beskrivs flera faktorer kring hur en lärare bör agera för att motivera elever att vilja lära sig. Författaren konstaterar att läraren har en väldigt stor roll i hur elever kommer se på sin skolgång. Författaren betonar att, för att kunna bemöta elever på ett sätt som uppmanar till inhämtandet av kunskap, krävs det att läraren har goda kunskaper inom det berörda ämnet. Fler verktyg som en lärare kan ta hjälp av är sin röst och sitt sätt att agera. Med hjälp av att ha ett språk i förändring där tonläge och artikulering är föränderligt så fångar läraren uppmärksamheten hos eleverna. Kroppsspråket kan också vara ett sätt för lärare att fånga elevers uppmärksamhet och därigenom skapa möjligheter för eleverna till givande inläringssituationer. Författaren tar upp vilja och motivation som en betydande bidragande faktor till ett positivt klassrumsklimat. För att kunna bidra till att skapa vilja och motivation krävs att läraren har en inneboende passion för det ämne den skall undervisa i. Läraren bör också kunna ta till vara på humor och skratt och inte ta sig själv på för stort allvar för att kunna bidra till det positiva klassrumsklimatet. Författaren konstaterar att tankar återspeglas i känslor och därför kan det gå att med hjälp av tankarna skapa sina egna känslor. Så för att skapa positiva känslor i ett klassrum krävs att läraren har positiva tankar om ämnet, eleven och klassrummet. Författaren tar också upp struktur som en bidragande faktor till ett positivt klassrumsklimat, till exempel tydliga regler och ramar. Om eleven tydligt vet vad som förväntas av denne så minimeras risken för misslyckanden och ökar chansen att lyckas. Läraren kan även genom direkt återkoppling under lektionstid få god förståelse för var eleven befinner sig och via detta leda arbetsgången på ett sådant sätt att misslyckanden avvärrs innan de sker.

Artikel 4

Inclusive Values: Exploring the Perspective of Pre-Service Teachers

En enkätstudie utförd på lärarstudenter på ett universitet i Queensland skriven av Amanda Mergler, Suzanne Carrington, Megan Kimber och Derek Bland, Queensland, Australien.

Författarna till denna artikel har med hjälp av ett frågeformulär utforskat första- och fjärde-års lärarstudenters värderingar kring ett inkluderande förhållningssätt och om den förändras under utbildningens gång. Författarna fastslår att det inom deras skolväsende varit ett prioriterat mål de senaste 15 åren att skapa ett inkluderande klassrumsklimat på grund av den ökande

kulturella mångfalden. De pekar på undersökningar som gjorts som understryker att denna mångfald påverkar värderingar för de som studerar till lärare att vilja ha ett mer inkluderande förhållningsätt. Detta förhållningsätt ses ofta som en svårighet i det praktiska arbetet. Här fastslår artikeln att det finns mycket stöd för mer praktik under utbildningstiden för att kunna ta ner teorier och idéer kring inkludering till den praktiska nivån och lära sig att applicera dessa i yrket. De får i sin undersökning fram att det inte är någon märkbar skillnad i värderingen av ett inkluderande arbetssätt i början respektive i slutet av utbildningen. Dock konstateras att det finns ett glapp mellan att ha värderingen och att efter utbildning få möjlighet att utöva den. De understryker vikten av att ha en god relation till sina elever för att kunna skapa ett inkluderande arbetssätt och för att förstå och kunna hantera elevers tidigare erfarenheter.

Artikel 5

Knowing Your Students' in the Culturally and Linguistically Diverse Classroom.

En onlineenkät samt intervjustudie utförd på lärarstudenter på ett universitet i Australien skriven Robyn Moloney och David Saltmarsh, Macquarie, Australien.

I den här artikeln utgår författarna från statistik kring hur många elever med annat förstaspråk än engelska de ser i den australiensiska skolan. Författarna ger en tydlig bild av att det i den senaste mätningen år 2013 var över 30% av eleverna inom skolväsendet som föll under denna kategori. Med detta i åtanke har de sedan studerat hur lärarutbildningen på en högskola tar vara på denna förändring i skolan, och om den nuvarande lärarutbildningen riktar sig mot att inkludera dessa elever i skolan. De problematiserar att det när studien genomfördes fanns tydliga riktlinjer för att lärare skall arbeta med ett inkluderande förhållningsätt. Dock ges inte tillräckligt med verktyg under lärarutbildningen för att lärare skall klara av att arbeta med ett inkluderande förhållningsätt menar författarna. I studien kommer författarna fram till att det behövs tydligare riktlinjer för att hjälpa lärare att inkludera den stora gruppen av elever med engelska som andraspråk. Författarna poängterar att lärarstudenter måste få en större förståelse och vidare kunskap över den stora mångkulturella variationen som idag råder bland elever. Författarna drar slutsatsen att vill skolan vara en skola för alla så måste skolan gå ifrån den monokulturalism som vi idag ser i skolan och istället börja se den ökande kulturella mångfalden som den rådande kulturen och bedriva verksamhet utifrån det. Studien bidrog till att det år 2014 skapades riktade kurser som inkluderades i alla lärarutbildningar för att ge

bättre förutsättningar för lärarstuderande att kunna arbeta med ett tydligare inkluderande förhållningssätt gentemot elever med engelska som andraspråk.

Artikel 6

Supporting Children's Oral Language Development in the Preschool Classroom.

En litteraturstudie riktad till förskolelärare skriven av Jennifer Whorrall och Sonia Q. Cabell, Virginia, USA.

Denna artikel har skrivits utifrån syftet att hjälpa och utveckla barns ordförråd och därigenom stärka deras språkliga utveckling. Artikeln beskriver hur det tidiga talspråkets utveckling sitter ihop med läsförståelse och senare talspråkutveckling. Författarna påvisar hur extremt viktigt det är för barn i de unga åldrarna att mötas av ord och meningar som utmanar dem i deras språk. Författarna poängterar att de samtal som förs mellan elev och lärare är av stor vikt för barns fortsatta språkutveckling. De ser att det finns massor av utrymmen och tillfällen i skolan som är outnyttjade och som kunde användas för att effektivisera språkutvecklingen hos eleverna. Raster, måltider och aktiviteter utöver undervisning, är situationer där lärare skulle kunna vara med och stärka det talspråk som används för att föra tankar och idéer vidare. Genom att lärare är närvarande i de situationer som inte är lärarstyrda och ställer öppna frågor som möter barnen i sina aktiviteter kan läraren skapa unika språkutvecklande lärsituationer utifrån barnens egna intressen. Författarna anser att om elever bemöts med ett högre akademiskt språk i dessa situationer med anknytning till deras intresseområden kommer det ge eleverna goda möjligheter att utveckla sitt ordförråd och genom det stärka sitt talspråk och skriftspråk. För att hitta vilken nivå som är barnens utgångspunkt kan läraren ta till hjälp sina undervisningstimmar där ord som eleverna kanske kan läsa men inte riktigt förstår innebörden av används som en relevant nivå. Att använda dessa ord i talspråket med eleverna kommer skapa en större förståelse för orden och genom det ge eleverna möjlighet att använda ordet i sitt eget tal och skriftspråk.

Artikel 7

Are We Really Ready to Accommodate Cultural Diversity in Our Language Classes?

En intervjustudie utförd på lärarstudenter från flera olika lärarutbildningar i Turkiet skriven av Yusuf Uyar, Ankara, Turkiet.

I den här artikeln undersöker författaren om lärarstudenter vid en högskola anser sig vara väl förberedda att undervisa i det multikulturella klassrummet. Denne ställer frågor där studenterna fick besvara huruvida deras syn på detta är av positiv eller negativ natur. Vidare går författaren även in på om den utbildning som lärarstudenterna går tar i beaktande klassrummens förändrade kulturella mångfald. Författaren kommer fram till att ungefär hälften av de som han intervjuar är positivt ställda till den stora mångfald som kommer möta dem i deras framtida yrke, den andra hälften anser sig vara negativt inställda med utgångspunkt i att de anser sig ha fått en otillräcklig utbildning i att hantera den kulturella mångfalden i klassrummet. De negativt inställda tar även upp tidsaspekten som ett hinder där de anser att elever som inte är införstådda med hur skolsystemet fungerar kommer att kräva mer tid av läraren för att undervisa dem. Författaren tar upp vikten av att ha en positiv inställning till undervisningen för att lyckas, eller som det benämns i artikeln ett positivt ingångsvärde. Dock påpekar författaren att även om de med positivt ingångsvärde har större möjligheter att lyckas så kan många svårigheter undvikas med hjälp av att lärarstudenter får en förändrad utbildning. Här tar författaren upp flera faktorer men det som poängteras om och om igen är vikten av att få praktisera under sin utbildning och att mer av denna praktik måste vara riktad undervisning för elever med turkiska som andraspråk. Författaren tar också upp hur utbildningen i dag är utformad och att det finns valbara kurser som riktar sig mot elever med turkiska som andraspråk. Här anser författaren att dessa kurser måste bli obligatoriska för att lärarstudenterna skall ha tillräckliga verktyg för att klara av den klassrumssituation som de kommer att mötas av. Författaren tar även upp vikten av att ha elevers kulturella bakgrund i åtanke och att vara väl bevandrad i olika kulturers förhållningssätt till skolan och läraren. Författaren påvisar att läraren i det mångkulturella klassrummet kommer att gynnas i sin undervisning då den kan känna med eleven och dess bakgrund.

Artikel 8

Multicultural Children's Literature and Teacher Candidates' Awareness and Attitudes Toward Cultural Diversity.

En enkätstudie utförd på lärarstudenter som inom kursen "multikulturell litteratur" på ett universitet i USA skriven av Yuko Iwai, Wisconsin, USA.

I denna artikel vill författaren undersöka hur lärare kan använda sig av litteratur från andra kulturer för att öka förståelsen för elever med annan kulturell bakgrund. Undersökningen

gjordes i syfte att se vad lärarstudenter hade för syn på mångkulturell litteratur i undervisningssyfte innan kursen ”multikulturell litteratur i undervisning” och om deras syn hade förändrats i slutet av kursen. Författaren utgår från att det multikulturella klassrummet är något som alla lärarstudenter måste förberedas inför. Mycket av det som författaren tar upp utgår från att skapa så goda relationer som möjligt mellan lärare och elever men också mellan elev och elev. Med hjälp av litteratur som bidrar till förståelse för varandras bakgrund kan ett mer positivt klassrumsklimat skapas. Författaren anser att flera av lärarstudenterna skapade en större förståelse för och såg det positiva inslagen i att använda sig mer av multikulturell litteratur i sin undervisning. Efter att kursen var avslutad såg författaren att litteraturen medfört en större innebörd för ordet kultur hos lärarstudenterna där kultur tidigare hade varit jämförbart med vilket land man hade som ursprungsland och språk, hade nu begreppet vidgats till att innebära flera faktorer såsom religion, mat och traditioner.

Resultatsammanfattning

Här nedan kommer jag att diskutera mitt resultat i referens till tidigare forskning.

Förutsättningar för inkludering

Alla artiklar utgår från ett antagande, att allt fler lärare i dagens globaliserade värld kommer att möta elever med annan kulturell bakgrund och annat språk än det rådande första språket. Med detta i beaktande tar sedan Mergler et al. (2016), Moloney och Saltmarsh (2015) och Yusuf (2016) upp att lärarstudenter i respektive undersökning behöver få mer verktyg i sin utbildning för att kunna bemöta den kulturella och språkliga mångfald som i dag är verklighet i skolan. Dock problematiserar Whitacre et al. (2013) och Mergler et al. (2016) detta och beskriver att det inom lärarutbildningen finns mycket god metodologi som kan appliceras i undervisning för barn med annat modersmål, men att det i den faktiska skolverksamheten inte ges utrymme för att kunna använda dessa metoder. De problematiserar även att en väldigt tydlig läroplan med tydliga riktlinjer och ramar inte lämnar mycket till läraren för att individuellt kunna anpassa den i undervisningen eller ämnet. Iwai (2013) belyser dock att lärare kan med hjälp av valet av litteratur skapa goda förutsättningar för inkludering av mångkultur i undervisningen. Genom att använda böcker från andra kulturer i undervisningen kan det på ett naturligt sätt skapas samtal och diskussioner utifrån det kulturella perspektivet.

Elever med annan kulturell bakgrund

Alla artiklarna tar upp vikten av att veta vilken kulturell bakgrund eleverna i klassrummet har. För att läraren ska kunna möta eleven i sin språkliga och ämnesmässiga utveckling krävs att läraren har en bred kunskap kring elevernas historia och tidigare erfarenheter. Iwai (2013) ser dock att kultur som begrepp behöver breddas för lärarstudenter, det vill säga diskutera hur mycket som faktiskt innefattas inom begreppet kultur. Med hjälp av att bredda begreppet kan läraren få en större förståelse för den ryggsäck som eleven bär med sig och med denna kunskap kan lärare i sin undervisning samt eleven i sitt studerande skapa ett tydligare sammanhang. Mergler et al. (2016) och Yusuf (2016) tar upp vikten av att kunna känna empati med sina elever och för att göra detta krävs god insikt i varje elevs nutid men också dess förflutna. Med hjälp av denna empatiska förmåga kan läraren ge eleven det bemötande som situationen kräver och på detta sätt skapa en god relation samt goda förutsättningar för

lärande. Att eleven och läraren har en god relation ses som en viktig faktor för elevens framtida studieresultat.

Vikten av lärares språkbruk

Alsubaie (2015) och Whorrall och Cabell (2016) tar upp vikten av lärarens språkbruk, där läraren bör lägga till akademiska ord som i sitt språkbruk för att eleverna skall kunna diskutera och göra dessa ord till sina egna och via detta skapa ett större ordförråd. Med hjälp av ett större ordförråd inom det akademiska språket som Löthagen et al. (2012) benämner som CALP, kommer eleven kunna tillgodose sig en akademisk undervisning och på detta sätt förvärva sig ny kunskap. Whorrall och Cabell (2016) tar specifikt upp outnyttjade tillfällen så som raster eller aktiviteter utanför klassrumstimarna där läraren skulle kunna bidra med ett annat språkbruk för att stärka elevers eget språkande. Sieberer-Nagler (2016) tar upp hur en lärare väljer att språkligt förhålla sig till sitt ämne det vill säga om läraren har ett föränderligt språk som kan skapa intresse med hjälp av till exempel tonlägesändringar eller kroppsspråk. Med hjälp av att ha ett föränderligt språk kan läraren bidra till att skapa intresse kring ämnet. Det föränderliga språket kommer således att vara viktig för hur eleverna kommer att förhålla sig till det berörda ämnet.

Värderingars påverkan på undervisningen

Sieberer-Nagler (2016), Mergler et al. (2016), Yusuf (2016) och Iwai (2013) tar samtliga upp vikten av att ha en positiv inställning till undervisning kring elever med annat språk än det rådande första språket och de som har annan kulturell bakgrund. Alla dessa artiklar tar upp lärarens inställning eller som Yusuf (2016) benämner det ”ingångsvärde”. Detta ses som en nyckelfaktor till hur elever med annat språk eller annan kulturell bakgrund kommer att klara sin utbildning. Lärarens ingångsvärde i undervisningen kommer därmed vara en bidragande faktor till elevernas skolresultat. Dock gör Yusuf (2016) skillnad på att vara negativt inställd och att problematisera. Genom att problematisera olika svårigheter i undervisningen till elever med annat språk kan både lärare och elev lära sig av varandra och på så sätt berika varandras lärande. En negativ inställning skapar enligt artiklarna motsättningar men ger inga lösningar.

Whorrall och Cabell (2016) tar upp hur det finns flera tillfällen utöver undervisningstimarna där den språkliga utvecklingen skulle kunna stärkas med hjälp av läraren, till exempel vid raster, måltider eller andra aktiviteter. Här kommer också lärarens värderingar att spela roll,

då dessa kräver att läraren värderar dessa timmar lika högt som sin schemalagda undervisning.

Diskussion

I detta kapitel kommer jag nu att problematisera och diskutera det resultat jag fått fram i referens till den bakgrund som har skrivits och jag kommer även att föra fram egna tankar och reflektioner. Metoden som använts kommer också att diskuteras och problematiseras.

Metoddiskussion

Att utgå från Brymans (2007) koncept om att innehållsanalytiskt granska texter ställde många frågor till mig själv angående hur mycket som kan läsas mellan raderna i en text och huruvida min tolkning är den "rätta". Men då jag utgick från Brymans (2007) tanke att tolkningen av texten kommer vara en produkt av både textens innehåll, men också min egen förförståelse, kan det tänkas att det inte finns något rätt eller fel i en analys av en texts innehåll. Min "rygsäck", det vill säga mina egna erfarenheter kommer att ligga som grund för vad jag väljer att tolka in i texten. Denna rygsäck kommer också att bidra till min selektion av det empiriska materialet, det vill säga vad jag väljer att utelämna, medvetet och omedvetet. Denna tanke stärks av Bergström och Boréus (2012) där de anser att det är omöjligt att vara helt objektiv i sitt sätt att analysera då vi skapar vår förståelse kring text utifrån vår egen förförståelse. Här vill jag påstå att min erfarenhet i att arbeta som lärare bör ses som en tillgång och har snarare troligen stärkt generaliserbarhet av studien än försvagat den. Valet av artiklar som objekt utifrån ett bekvämlighetsurval (Bryman, 2007) gav mig åtkomlighet till artiklar som studieobjekt vilket skapade mer tid med analysen av det material jag samlade in och jag behövde inte ha några andra människors planering i åtanke, vilket ledde till en hanterbar arbetsbörda. Då artiklarna är skrivna i olika delar av världen och med olika kulturella/pedagogiska förhållningssätt kan generaliserbarheten bli lidande, men eftersom en del av syftet med studien var att få med ett internationellt perspektiv så ser jag inte det som ett hinder utan snarare som en förutsättning för att få så många infallsvinklar som möjligt utifrån min frågeställning.

Elever med annan kulturell bakgrund

Jag skulle vilja starta med att ta upp det faktum som alla artiklarna utgår ifrån, det vill säga att lärare i dag kommer att ha ett klassrum där en eller flera elever har annan kulturell och

språklig bakgrund och detta stärks av de siffror som Raneke (2013) fastslog där prognosen för invandringen av barn i Sverige ökat från 12 871 barn år 1992 till 25 208 barn till år 2012 (SCB, 2016). Alla artiklarna tar också upp och lägger vikt vid att förstå och kunna känna med sina elever. Det de alla har gemensamt kring elever med annan kulturell bakgrund är att det är extra viktigt för en lärare att förstå vilken ryggsäck dessa elever har för att kunna skapa goda förutsättningar för inkludering i skolan Mergler et al. (2016) och Yusuf (2016) anser att för att ge en elev de bästa förutsättningarna för lärande i en ny kulturell miljö så måste läraren kunna känna empati med eleven och genom denna empati skapa en god relation mellan elev och lärare. Om vi sätter detta i relation till Vygotskijs (Arfwedson & Arfwedson, 2006) tankar kring att vi lär oss i sociala sammanhang skulle jag vilja säga att relationen och vilken inblick i elevens vardag läraren har kommer att skapa bättre förutsättningar för goda lärsituationer. I klassrummet vill läraren ha verktyg som hjälper till i det vardagliga arbetet, ett exempel på det skulle kunna vara att läraren har en elev som skall bedömas i sina språkliga kunskaper, då anser jag att den formativa bedömningen av ett språk som Löthagen et al. (2012) tar upp är ett användbart sätt för att skapa dialog och samspel mellan elev och lärare. Här kan tid och utrymme skapas för elev och lärare att ta del av varandras kulturella bakgrunder och på detta sätt skapa ett tydligare samförstånd och därmed en bättre plattform för lärande. Dock kan den summativa bedömningen som Löthagen et al. tar upp vara ett mer tidseffektivt sätt att ta reda på var en elev ligger i sin kunskap just vid det tillfället, då tidsaspekten är något som varje lärare behöver ha i åtanke enligt Whitacre et al. (2013). Mergler et al. (2016), Moloney och Saltmarsh (2015) och Yusuf (2016) tar vidare upp att lärare behöver få tydligare verktyg i sin utbildning för att kunna bemöta den ökade mångkulturen i klassrummen. Här skulle jag vilja hänvisa till Lunneblads (2006) tankar kring hur sådana riktade kurser skulle vara ett sätt att bygga på en redan stark negativ ”vi” och ”de” situation. Detta stärks också av Whitacre et al. (2013) och Mergler et al. (2016) där författarna tar upp att det i lärarutbildningen ofta ges tydlig metodologi för hur inkludering och individualisering kan ske i undervisningen oavsett kulturell bakgrund. Här anser författarna istället att tiden och skolans allt mer tydliga målstyrning inte ger utrymme för läraren att praktisera dessa metoder. Jag håller med Lunneblad (2006) i hans resonemang där kurser som riktar sig enbart mot elever med andra språkliga och kulturella förutsättningar skulle skapa större klyftor mellan elever och lärare. Jag anser som Lunneblad att vi måste byta perspektiv och istället för att se vår kultur som den som skall vara styrande istället lägga mångkulturen som grund i allt vi gör och utgå ifrån den,

detta anser jag kan bidra till minskade kulturella klyftor och ett större samförstånd mellan ”elev och elev” och ”elev och lärare”.

Vikten av språket

Wedin (2011), Löthagen et al. (2012) samt Abrahamson och Bergman (2014) anser att det är av stor vikt att elever med annat språk än svenska får utrymme att uttrycka sig på sitt första språk i sitt studerande, då det oftast är lättare att få fram det underliggande budskapet i en text eller mening med hjälp av sitt första språk. Vikten av att få använda sitt första språk i all slags undervisning för att hitta den proximala zonen som Vygotskij (Arfwedson & Arfwedson, 2006) hänvisar till, med hjälp av att få använda sitt första språk kommer en rättvisare bedömning av elevens kunskande att göras utan att låta språket stå i vägen. Vi har idag en monokulturalistisk skola (Lunneblad, 2006) där språket är nyckeln till skolframgång. Jag skulle vilja ta bort språkfaktorn ur ekvationen genom att med hjälp av fler hemspråklärare i klassrummen låta elever med annat modersmål än svenska få utrymme att uttrycka sig på sitt första språk. Axelsson et al. (2005) såg i sin studie att lärare på en skola med stor kulturell mångfald ofta såg positiva fördelar med att låta elever med samma första språk arbeta i grupp och använda sitt första språk i undervisningen. Genom att använda sig av elevernas relation till varandra och deras kunskap inom sitt första språk kunde en tydligare kontext skapas för varje elev att förhålla sig till och därmed bidra till en bättre grund för lärande. I artiklarna fanns inga tydliga tankar kring hur första språket skulle kunna användas i undervisningssyfte, dock väljer Alsubaie (2015), Sieberer-Nagler (2016) och Whorrall och Cabell (2016) istället att fokusera på det retoriska inom språket och att lärarens språkbruk är viktig för elevens fortsatta intresse för ämnet. Språket skall enligt författarna vara varierat och skifta i tonläge för då skapas goda förutsättningar för eleven att ta till sig det som läraren vill förmedla. Här skulle jag vilja problematisera författarnas utgångspunkt där dessa utgår från läraren som en central roll i utlärandet av ett ämne. Jag anser att om vi istället utgår från eleven som det centrala i undervisningen och läraren istället får en biroll som endast är där för att berika och hjälpa eleven vidare så kommer relationen mellan lärare och elev stärkas. Denna relation kan komma att enligt mig leda till ett större elevinflytande detta stärks också av Bergman et al. (2009) tankar kring lärarens vikt av en bra relation till sina elever. Detta i sin tur kan då också enligt mig vara med och bidra till en starkare individuell kontext för eleven. Whorrall och Cabell (2016) tar upp hur lärare skulle kunna bidra till språkutveckling genom att använda sig av, som artikeln benämner det, ”outnyttjade utrymmen”. Genom att läraren befinner sig i

situationer utanför klassrummet, såsom raster eller andra aktiviteter, kan läraren vara med och berika det talspråk som används i en tydlig elevkontext. Detta förhållningssätt anser jag stärks av det interimiska språkets (Wedin, 2011) värde för en elevs fortsatta språkutveckling. Då kan läraren bidra med ord på en mer akademisk nivå och på så sätt även bidra till att utveckla elevens talspråk i samspel med sina kamrater och att få utrymme i en situation där eleven känner sig trygg att utnyttja ord som annars kan ha känts övermäktiga. Wedin (2011) benämner det som att människor får möjlighet att lära sig språket i själen. Detta skulle kunna stärka och hjälpa den process som bidrar till ett bredare akademiskt språk (Löthagen et al. 2012) och då i sin tur bidra till en starkare skolgång.

Ingångsvärdets påverkan på undervisningen

Att människor har värderingar är ett vedertaget faktum, men att dessa värderingar speglar av sig i hur vi uttrycker oss och hur vi förhåller oss till olika saker kan diskuteras. Sieberer-Nagler (2016), Mergler et al. (2016), Yusuf (2016) och Iwai (2013) har en samsyn där de anser att en lärares ingångsvärde i ett ämne eller till undervisning med elever av annan kulturell bakgrund kommer att speglas i hur eleverna presterar. Yusuf (2016) tar dock upp att ett negativt ingångsvärde och att kunna problematisera inte skall förväxlas. Det vill säga att problematisera och hitta lösningar för undervisning för elever med annan kulturell och språklig bakgrund är ett steg i att skapa en bra läroplattform i motsats till att ha ett negativt ingångsvärde där ofta problem skapas men inga lösningar ges. Att problematisera och skapa lösningar gör att mångfalden i klassrummet blir ett verktyg för inkludering och ett redskap för utveckling av alla elever. Om vi då utgår från föregående kapitel tankar kring vikten av den kulturella bakgrunden (Bergman et al. 2009) och att lärare behöver skapa goda relationer mellan sig själv och sina elever så skulle det kunna tänkas att ingångsvärdet här spelar en tydlig roll i hur bra relationen kommer att utvecklas och att det sedan kommer att påverka elevens vilja och ambitionsnivå i skolan. Detta relationella synsätt skulle kunna tolkas i det som Imsen (1999) nämner som elev- och lärarförutsättningar i det didaktiska relationstänkandet och detta stärker då den tes att relationen kommer att påverka alla de delar av undervisningen som det didaktiska relationstänkandet länkar samman.

Fortsatta studier

För att fortsätta bedriva studier inom detta ämne kan det tänkas att fältstudier för att se klassrumssituationer i mångkulturella klasser skulle vara ett sätt att se hur inkluderingen av

Per Johansson
Didaktik B, 15hp

elever med annan kulturell och språklig bakgrund ser ut. Frågor som rör hur lärare arbetar i en mångkulturell och tvåspråkig klass liksom hur läraren förhåller sig till det faktum att eleverna har väldigt olika ryggsäckar av erfarenheter kan också vara ett ämne för fortsatta studier.

Källförteckning

Abrahamsson, N & Bylund, E. (2012). Forskning och flerspråkighet och kunskapsutveckling under skolåren. I Vetenskapsrådet (2012) *Flerspråkighet – En forskningsöversikt*. Stockholm: CM Gruppen AB.

Abrahamsson, T. & Bergman, P. (2014). *Tankarna springer före...Att bedöma ett andraspråk i utveckling*. Stockholm: Liber AB.

Arfwedson G.B. & Arfwedson, G. (2006). *Didaktik för lärare* (upplaga 2). Stockholm: HLS Förlag.

Auer, A. & Sandqvist, J. (2016). *Invandringens betydelse för skolresultaten*. Stockholm: AB Typoform. Från http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D3604

Axelsson, M., Rosander, C., & Sellgren, M. (2005). *Stärkta trådar: flerspråkiga barn och elever utvecklar språk, litteracitet och kunskap: utvärdering av Stockholms stads storstadssatsning - målområde språkutveckling och skolresultat*. Spånga : Rinkeby språkforskningsinstitut.

Bergman, P., Sjöqvist, L., Bülow, K., & Ljung, B. (2009). *Två flugor i en smäll. Att lära sig ett andraspråk*. Stockholm: Liber AB.

Bergström, G., & Boréus, K. (red.) (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (3., [utök.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Bryman, A. (2007). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber AB.

Elmeroth, E. (1997). *Alla lika – Alla olika*. Stockholm: Almqvist och Wiksell international.

Per Johansson
Didaktik B, 15hp

Hyltenstam, K., Axelsson, M., & Lindberg, I. (2012). *Flerspråkighet – En forskningsöversikt* (Vetenskapsrådets rapportserie, 5:2012). Stockholm: CM Gruppen AB. Från

http://www.andrasprak.su.se/polopoly_fs/1.109436.1353674571!/menu/standard/file/Flerspr%C3%A5kighet%20-%20en%20forsknings%C3%B6versikt.pdf

Imsen, G. (1999). *Lärarens värld: introduktion till allmän didaktik*. Lund: Studentlitteratur.

Iwai, Y. (2013). Multicultural Children's Literature and Teacher Candidates' Awareness and Attitudes Toward Cultural Diversity. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 5(2), 185-198. Från

<http://eric.ed.gov/?q=.+Multicultural+Children%20b4s+Literature+and+Teacher+Candidates%20b4+Awareness+and+Attitudes+Toward+Cultural+Diversity&pr=on&id=EJ1070461>

Lunneblad, J. (2006). *Förskolan och mångfalden: en etnografisk studie på en förskola i ett multietniskt område*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2006. Göteborg.

Löthagen, A., Lundenmark, P., & Modigh, A. (2012). *Framgång genom språket*. Stockholm: Hallgren och Fallgren Studieförlag AB.

Merfat A. A. (2015). Examples of current issues in the multicultural classroom. *Journal of Education and Practice*, 6, (10), 86-89. Från

<http://eric.ed.gov/?q=Examples+of+current+issues+in+the+multicultural+classroom.+Journal+of+Education+and+Practice&pr=on&id=EJ1081654>

Mergler, A., Carrington, S., Kimber, M., & Bland, D. (2016). Inclusive Values: Exploring the Perspectives of Pre-Service Teachers. *Australian Journal of Teacher Education*, 41,(4), 20-28. Från <http://eric.ed.gov/?q=Inclusive+Values%3a+Exploring+the+Perspectives+of+Pre-Service+Teachers&pr=on&id=EJ1098110>

Migrationsverket. (2016a). *Statistik*. Hämtad 18 september, 2016, från Migrationsverket, <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

Per Johansson
Didaktik B, 15hp

Migrationsverket. (2016b). *Asyl*. Hämtad 18 augusti, 2016, från Migrationsverket, <http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Att-ansoka-om-asyl/Asylregler.html>

Moloney, R. & Saltmarsh, D. (2016). Knowing Your Students´in the Culturally and Linguistically Diverse Classroom. *Australian Journal of Teacher Education*, 41(4). 79-93.

Från

[http://eric.ed.gov/?q=Knowing+Your+Students%
c2%b4in+the+Culturally+and+Linguisticall
y+Diverse+Classroom&pr=on&id=EJ1098117](http://eric.ed.gov/?q=Knowing+Your+Students%c2%b4in+the+Culturally+and+Linguisticall+y+Diverse+Classroom&pr=on&id=EJ1098117)

Raneke, A. (2013). *Andelen barn som invandrar till Sverige ökar*. Hämtad 3 september, 2016, från Statistiska Centralbyrån, http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Andelen-barn-som-invandrar-till-Sverige-okar/

Sieberer-Nagler, K. (2016). Effective Classroom-Management & Positive Teaching. *English Language Teaching*, 9,(1), 163-172. Från [http://eric.ed.gov/?q=Effective+Classroom-
Management+%26+Positive+Teaching&pr=on&id=EJ1087130](http://eric.ed.gov/?q=Effective+Classroom-Management+%26+Positive+Teaching&pr=on&id=EJ1087130)

Statistiska centralbyrån, SCB. (2015). *Andel utrikes födda elever som deltagit i undervisning i svenska som andraspråk, efter skolår och elevpanel, åren 1992-2015*. Hämtad 3 september, 2016, från Statistiska centralbyrån, [http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistik-efter-
amne/Utbildning-och-forskning/Befolkningens-utbildning/Elevpaneler-for-longitudinella-
studier/8968/8975/Modersmal-och-svenska-som-andrasprak/379437/](http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Utbildning-och-forskning/Befolkningens-utbildning/Elevpaneler-for-longitudinella-studier/8968/8975/Modersmal-och-svenska-som-andrasprak/379437/)

Stukåt, S. (2007). *Att skriva examensarbete inom utbildningsvetenskap*. Polen: Studentlitteratur.

Skollagen (2016). *Skollagen (2010:800): med lagen om införande av skollagen (2010:801)*. (7., [uppdaterade] uppl.) Stockholm: Wolters Kluwer.

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.

Per Johansson
Didaktik B, 15hp

Skolverket (2016). *Utbildning för nyanlända elever*. Stockholm: Skolverket.

Uyar, Y. (2016). Are We Really Ready to Accomodate Cultural Diversity in Our Language Classes? *Journal of Education and Practice*, 7(12), 184-193. Från <http://eric.ed.gov/?q=Are+We+Really+Ready+to+Accomodate+Cultural+Diversity+in+Our+Language+Classes%3f&pr=on&id=EJ1099491>

Vetenskapsrådet (2011). *God forskningssed*. Stockholm, Bromma: CM Gruppen.

Wedin, Å. (2011). *Språkande i förskolan och grundskolans tidigare år*. Lund: Studentlitteratur AB.

Witacre, M., Diaz, Z., & Esquierdo, J. (2013). Pre-service teachers: An analysis of Reading Instruction in High Needs District Dual Language Classrooms. *International Journal of Instruction*, 6, (1), 8-20. Från <http://eric.ed.gov/?q=Pre-service+teachers%3a+An+analysis+of+Reading+Instruction+in+High+Needs+District+Dual+Language+Classrooms&pr=on&id=EJ1085373>

Whorrall, J., & Cabell, Q. S. (2016). Supporting Children's Oral Language Development in the Preschool Classroom. *Journal of Early Childhood Education*, 44, 335-341. doi:10.1007/s10643-015-0719-0